

Z Á P I S
ze schůze Výboru pro legislativu a financování
Rady vlády pro nestátní neziskové organizace
dne 20. listopadu 2019

Úřad vlády České republiky

Přítomni / omluveni: viz prezenční listina

Schůzi Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále jen „Výbor“) řídila předsedkyně Výboru L. Deverová.

Program schůze:

- 1) Zahájení a schválení programu
- 2) Kontrola úkolů z posledního jednání a informace o práci Rady vlády pro nestátní neziskové organizace a jejího Výboru pro Evropskou unii
- 3) Zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- 4) Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči NNO na rok 2021
- 5) Zásady vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy
- 6) Vyhodnocení plnění úkolů plynoucích ze Státní politiky vůči NNO na léta 2015 – 2020 + příprava tvorby nové státní strategie vůči NNO
- 7) Informační blok
 - Obnova činnosti pracovní skupiny pro data o NNO
 - Obnova údajů ve spolkovém rejstříku
 - Problematika spolků v rámci občanského zákoníku
 - Novelizace zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů – osvobození ústavů a evidovaných právnických osob od správních poplatků (návrh zákona, kterým se mění některé zákony na úseku vnitřní správy)
- 8) Různé
 - a. Členství ve Výboru
 - b. Aktuální otázky týkající se kontrolních orgánů nadačních fondů a ústavů

Průběh jednání:

1) Zahájení a schválení programu

Schůzi Výboru zahájila předsedkyně Výboru L. Deverová, která přivítala přítomné členy a hosty a seznámila je s programem jednání. Program jednání byl odsouhlasen členy Výboru v navržené podobě.

2) Kontrola úkolů z posledního jednání a informace o práci Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále jen „Rady“) a jejího Výboru pro Evropskou unii (dále jen „VEU“)

A. McGehee informovala o průběhu zasedání Rady dne 2. 10. 2019. Jedním z hlavních bodů jednání byla problematika dlouhodobých smluv - oba výbory při Radě přijaly usnesení, které požaduje zachování dlouhodobých smluv s přihlédnutím ke státnímu rozpočtu a střednědobému plánování. Rada v této otázce přijala kompromisní stanovisko a uložila sekretariátu Rady (dále jen „SRVNNO“), aby v rámci novelizace Zásad vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu ČR nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy navrhl textovou úpravu vzorové smlouvy (nově smlouvy o spolupráci a podpoře) tak, aby byla v souladu s rozpočtovými pravidly. Obsahem jednání rovněž byla problematika plánovaného zvýšení míry finanční spoluúčasti NNO na projektech hrazených z ESIF a častějšího využívání tzv. ex-post financování projektů – VEU k tomuto bodu přijala nesouhlasné stanovisko. Předseda Rady A. Babiš informoval, že tyto změny plánované nejsou. Rada přijala usnesení, že v programovém období ESIF 2021-2027 budou zachovány stávající podmínky (ex-ante režim financování, možnost nulové spoluúčasti).

A. McGehee informovala o činnosti VEU. Zasedání dne 12. 9. 2019 se věnovalo zejména otázce spolufinancování a zálohového financování v příštím programovém období ESIF 2021-2027, dále byly prezentovány komunitární programy, především program Evropa pro občany.

Dne 17. 10. 2019 proběhla osvětová akce ve Strakově akademii věnovaná postavení NNO v oblasti sociálních služeb. Cílem akce bylo osvětlit situaci a potřeby NNO v sociálních službách a komunikovat tuto problematiku prostřednictvím médií široké veřejnosti. Zmocněnkyně vlády pro lidská práva H. Válková zde neziskovým organizacím pracujícím v sociálních službách vyjádřila uznání. Akce měla výrazný mediální dopad (přílohou č. 1 zápisu je přehled mediální odezvy). SRVNNO plánuje další podobné akce.

Výbor byl dále informován o zpravodajské zprávě, která vzešla z Petičního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky (PSP ČR). Zpráva předložená poslankyní M. Balaštíkovou (ANO) zpochybňovala existenci Rady jako takové, zejména proto, že nebyl vypracován materiál, který by zefektivnil systém poskytování dotací ČR. SRVNNO na vznesenou kritiku úspěšně reagoval.

Na závěr A. McGehee poděkovala členům Výboru za aktivní přístup k připomínkování poslaneckého návrhu R. Kotena, T. Okamury, R. Fialy a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Cílem návrhu zákona bylo zavedení transparentních účtů pro některé právní formy neziskových organizací s cílem veřejné kontroly původu jejich peněžních prostředků ze zahraničí. Všechna stanoviska ústředních orgánů k tomuto návrhu jsou negativní.

Závěr: Výbor vzal předložené informace na vědomí.

3) Zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

M. Šedivý seznámil přítomné s vývojem problematiky týkající se zákona o veřejných sbírkách. Cílem AVPO ČR je navrhnout koncepční změnu, která by sladila nejednotný přístup jednotlivých úřadů k povolování a vyúčtování veřejných sbírek. Od posledního zasedání Výboru zorganizovalo AVPO ČR ve spolupráci se SRVNNO dne 19. 9. 2019 kulatý stůl pro úředníky z krajských úřadů a také dne 3. 10. 2019 kulatý stůl v PSP ČR pod záštitou místopředsedy Ústavně právního výboru J. Chvojky, kterého se zúčastnili zástupci NNO, krajských úřadů, Ministerstva vnitra (MV) a ÚV.

V rámci Výboru proběhla diskuse k nutnosti definování pojmů týkající se účelu vypsání veřejné sbírky (např. vyjmenovat dle NOZ zakázané účely, na které sbírka vypsána být nemůže) a k možnosti stanovení finančního limitu na audit.

A. McGehee informovala, že MV připravuje ucelenou metodiku s cílem nejednotnou praxi krajů sjednotit. Zveřejněna by měla být v průběhu listopadu 2019. SRVNNO bude členy Výboru o zveřejnění metodiky informovat.

Závěr: Výbor vzal uvedené informace na vědomí - vyčká na zveřejnění metodiky MV a následně projedná otázku ustavení pracovní skupiny.

4) Hlavní oblasti státní dotační politiky vůči NNO na rok 2021

H. Válková přítomné seznámila s tím, jak byly Hlavní oblasti státní dotační politiky (dále jen „Hlavní oblasti“) na rok 2020 schvalovány. Také uvedla, že se někteří poslanci v problematice financování NNO neorientují, v tomto směru vidí prostor pro ÚV, aby na lepší informovanosti poslanců zapracoval.

A. McGehee uvedla, že v rámci schvalovacího procesu se potvrdila závislost vyhlašování výzev jednotlivými resorty na schválení Hlavních oblastí.

Sekretariát RVNNO pracuje na nové struktuře Hlavních oblastí – pozornost bude věnována primárně popisu a cílům jednotlivých dotačních programů. Nově by se Hlavní oblasti měly schvalovat na konci března roku předcházejícího vyhlášení dotačních programů.

A. McGehee dále uvedla, že nová podoba Hlavních oblastí je otevřena k diskusi, např. zda budou Hlavní oblasti obsahovat dotační programy výhradně pro NNO nebo i takové, které mají veřejně prospěšný charakter a NNO jsou jen jedním z možných žadatelů (dle dat za rok 2018 je v rámci těchto dotačních programů reálně 90% žadatelů z řad NNO).

Výboru bylo připomenuto, že každoročně zpracovávaný Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů (dále jen „Rozbor“) byl usnesením vlády ze dne 9. září 2019 č. 639 zrušen. Usnesení však obsahuje úkol pro zmocněnkyni „*předložit Radě vlády pro nestátní neziskové organizace návrh možností zpřístupnění rámcových informací o poskytnutých finančních prostředcích formou dotací nestátním neziskovým organizacím ze státního rozpočtu za předchozí kalendářní rok, a to k 31. prosinci 2019.*“

K. Almani Tůmová uvedla, že Masarykova univerzita Rozbor bez finanční podpory ÚV vypracovává i nadále. Poprvé je však tento dokument zpracováván na základě informačního systému Centrálního registru dotací (IS CEDR III), dříve byla data shromažďována od jednotlivých resortů, agentur a dalších subjektů. Zdá se, že IS CEDR

III není úplný a i v minulosti vykazoval výrazné odchylky od dat ministerstev. H. Válková souhlasí, že nesoulad dat působí nedůvěryhodně.

Následně se rozvinula diskuse o povaze zdrojů a rozdílnosti výsledků sbíraných dat. Z diskuse vyplynulo následující: obnova Rozboru v původní podobě není možná, při nesouladu dat mají preferenci data ze státní pokladny, data se musí interpretovat a vysvětlovat k tomuto účelu slouží metodika jejich sběru, v budoucnu je nutné se takové metodiky držet. Z nově definovaného úkolu vyvstala dále otázka, zda mapovat pouze státní rozpočet nebo veřejný rozpočet (obsahuje i údaje z krajů, obcí, státních fondů).

Závěr: Výbor vzal na vědomí zrušení Rozboru. SRVNNO na dalším jednání Výboru v lednu 2020 představí návrh na sběr a zpřístupnění dat, včetně jasně definované metodiky sběru dat a interpretace rozdílných výsledků.

5) Zásady vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy

A. McGehee uvedla, že z důvodu neaktuálnosti daného materiálu, bylo přistoupeno ve spolupráci s resorty k jeho přepracování. Materiál by měl ideálně být minimalistickou verzí s důrazem na principy poskytování dotací.

Mezi nejvýraznější změny patří zrušení stanovení výše spolufinancování (možnost i 100% spolufinancování). Naproti tomu bude zachována povinnost resortů jmenovat do komisí zástupce jiných resortů s cílem zabránit duplicitě financování. V souvislosti s dlouhodobým financováním, byl také zmíněn Zákon o podpoře sportu obsahující v části Podpora sportu ve formě dotací ze státního rozpočtu bod „Agentura může uzavřít se sportovní organizací smlouvu nebo memorandum o dlouhodobé spolupráci k realizaci víceletého projektu; tím není dotčeno ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 218/2000 Sb. rozpočtová pravidla“.

H. Válková doplnila, že výsledkem změny Zásad by mělo být stanovení jasných postupů a jednotný postup resortů dle pevného harmonogramu, čímž bude pro NNO zajištěna predikovatelnost dotačních řízení.

Součástí pracovní skupiny pro novelizaci Zásad bude nově také zástupce Národní sportovní agentury.

Závěr: Členové Výboru do 9. 12. 2019 zašlou své připomínky a návrhy na případnou stručnější formulaci jednotlivých ustanovení Zásad. Jednání pracovní skupiny pro novelizaci Zásad bude probíhat v průběhu ledna 2020.

6) Vyhodnocení plnění úkolů plynoucích ze Státní politiky vůči NNO na léta 2015 – 2020 + příprava tvorby nové státní strategie vůči NNO

Na minulém zasedání Výboru dne 27. 8. 2019 členové obdrželi stav průběžného vyhodnocování úkolů plynoucích ze Státní politiky vůči NNO na léta 2015 – 2020. P. Raušová uvedla, že dokument byl ještě doplněn o odpovědi jednotlivých resortů a prezentován na Radě dne 2. 10. 2019. Ministerstva se vyjadřovala k plnění vybraných podbodů bodu V., dále k otázce tzv. provozních výdajů, rozlišování mezi členskými NNO a NNO poskytujícími služby široké veřejnosti a k otázce využívání nástroje „méně závažných podmínek“.

P. Raušová informovala o přípravě nové státní strategie vůči NNO na léta 2021 – 2027. Diskuse o nové podobě by měly započít v lednu 2020. Nová podoba by měla být definována za přispění veřejné správy, akademické sféry, NNO a potažmo i veřejnosti s cílem identifikovat aktuální témata ve společnosti.

A. McGehee doplnila, že při přípravě nové strategie je nutné zohlednit také nález NKÚ, který vytkl chybějící analýzu potřeb společnosti a nedostatečné zapojení státních orgánů. Nová koncepce by tak měla být založena na komunikaci s jednotlivými resorty. Vystává také otázka nové definice neziskových organizací.

A. Sedláček vyjádřil pochyby, zda doporučení NKÚ povedou ve zlepšení a pomohou při formulaci nové strategie. Dle jeho názoru je aktuální strategie revoluční v tom, že definuje i takové úkoly, které by do ní jednotlivé resorty dobrovolně nezahrnuly.

P. Raušová upřesnila, že se nejedná o analýzu potřeb společnosti, ale o politiku státu vůči NNO, kdy se řeší sektorové potřeby a možnosti dalšího rozvoje.

L. Deverová poznamenala, že je třeba problematiku chápat v širším kontextu. V současné době převládá tendence zabývat se pouze otázkou financování.

Dále byla diskutována otázka formy nové strategie (obecná strategie či akční plány navazující na současnou státní politiku). A. Shejbal navrhl zřízení diskusní platformy.

Závěr: Výbor vzal uvedené informace na vědomí. Na dalším setkání Výboru se bude této otázky opět věnovat. SRVNNO navrhuje zřídit za tímto účelem v budoucnu pracovní skupinu.

7) Informační blok

• Obnova činnosti Pracovní skupiny pro data o NNO

A. McGehee uvedla, že SRVNNO obnoví činnost pracovní skupiny pro data o NNO, která se v minulosti sešla celkem pětkrát, naposledy v květnu 2017. Cílem je projednat řešení úkolu vyplývajícího ze Státní politiky vůči nestátním neziskovým organizacím na léta 2015 – 2020. Druhým úkolem je za pomoci jednotlivých správců státních informačních systémů připravit strategii ke zpřístupnění dat o NNO pro NNO a pro veřejnost. Jednání pracovní skupiny pro data o NNO je svoláno na 4. 12. 2019.

A. McGehee dále uvedla, že jako jisté naplnění úkolu týkajícího se zpřístupňování dat pro veřejnost a NNO by mohl sloužit projekt spuštění tzv. Interaktivní mapy neziskového sektoru, který vytváří Masarykova univerzita. Projekt představila M. Hladká z Centra pro výzkum neziskového sektoru Ekonomicko-správní fakulty Masarykovy univerzity (MUNI). Ke spuštění pilotní verze by mělo dojít v dubnu 2020. Projekt je založen na automatickém sbírání dat z veřejných databází a na jejich vzájemném propojování. Dále jsou vytvářeny tzv. story mapy na různá témata. Projekt se navázal na další dva aktuálně běžící projekty, a to „Česko s dobrovolnictvím počítá“, v jehož rámci Vysoká škola polytechnická Jihlava ve spolupráci s Hestií pracují na aplikaci sloužící k evidenci dobrovolnických hodin a vyčíslení hodnoty dobrovolnictví, a na projekt Givt.cz, kdy lidé prostřednictvím nakupování v e-shopech darují finanční částky NNO. V budoucnu je plánováno data provázat s ekonomickými údaji z regionů.

A. Sedláček vyjádřil pochyby o vypovídající hodnotě vstupních dat a navrhl nutnost korekce primárních dat. J. Sosna uvedl, že např. MSP data o výživném o extrémní částky očišťuje. M. Hladká uvedla, že tento projekt nebyl původně koncipován pro potřeby Rady, ale budoucí spolupráce formou např. navazujícího projektu není vyloučena. K. Šplíchalová doplnila, že Fórum dárců data o nadačním sektoru ve formě tzv. mapy dárcovství již každoročně zpracovává.

H. Válková uvedla, že považuje interaktivní mapu za ideální nástroj pro informování veřejnosti i úřadů o dané problematice. Je si také vědoma, že MUNI v tomto bodě nahrazuje úlohu státu.

P. Couf shrnul dvě možná zadání pracovní skupiny pro data. Jednou z nich je zjistit, co již existuje, shrnout to a prezentovat, např. prostřednictvím interaktivních map. A druhou cestou je identifikovat to, co potřebujeme, ale k dispozici nemáme (otázka zda adresovat ČSÚ či jiný subjekt).

A. Mrázek doplnil, že MV stále provozuje dnes již zastaralý a neaktualizovaný IS NNO. Původním záměrem pracovní skupiny bylo tento systém oživit, aby tento zdroj byl spolehlivý, což se nepodařilo. Nyní je nutné zjistit aktuální stav jak tohoto systému a tak i dalších, např. státní pokladny.

A. Sedláček doplnil, že MHMP ve svých dotačních dokumentech stanovil jako jednu z podmínek nutnost registrace do systému ENNO (druhý systém provozovaný MV, též zastaralý a neaktualizovaný), což způsobuje řadu problémů.

• Obnova údajů ve spolkovém rejstříku

J. Sosna se dotázal na zpětné vazby z terénu na zrušení povinnosti zveřejňovat za poplatek v Obchodním věstníku oznámení o vstupu do likvidace a zda nedochází k problémům v komunikaci s rejstříkovými soudy. A. Mrázek potvrdil, že dotazy tohoto typu se objevují, ale daří se je řešit.

J. Sosna dále informoval, že v běhu jsou další opatření na zjednodušení likvidace - na základě prohlášení likvidátora, kterého jmenoval soud, docílit zjednodušeného výmazu z veřejného rejstříku u nemajetných právnických osob. Uvažuje se o rozšíření možnosti i na další situace. V souladu s informacemi uvedenými na minulém zasedání Výboru by se díky zavedenému neaktivnímu statusu od roku 2021 měly údaje ve veřejném rejstříku pročistit. MSP uvažuje nad dalšími inovacemi pro zjednodušení procesu likvidace, při jednáních s MF by byla do budoucna vhodná i podpora ze strany Výboru.

• Problematika spolků v rámci občanského zákoníku

L. Deverová uvedla, že v rámci NOZ chybí úprava pro pobočné spolky. V praxi se ukazují základní problémy s fungováním, např. kdo jej může zrušit. Objevují se interpretace „pobočné spolky nad propastí“ - rozhodnutí spolků na úrovni okresů a krajů, které nemají své členy, jsou neplatná, jelikož člověk může být členem pouze jednou. Je otázka, zda připravit úpravu NOZ. J. Sosna uvedl, že řadu problémů lze vyřešit interpretací.

Závěr: Je navrhována schůzka užší skupiny členů VLF s MSP, jež by tuto otázku nejprve řešila interpretací. V budoucnu bude pravděpodobně nutné tuto problematiku řešit úpravou NOZ.

• Novelizace zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů – osvobození ústavů a evidovaných právnických osob od správních poplatků (návrh zákona, kterým se mění některé zákony na úseku vnitřní správy)

L. Deverová informovala, že dnem 21. 11. 2019 nabývá účinnosti zákon č. 279/2019 Sb. zákon, kterým se mění některé zákony na úseku vnitřní správy, jímž dojde k osvobození ústavů a evidovaných právnických osob od správních poplatků.

8) Různé

- a. **Členství ve Výboru** – A. McGehee informovala, že SRVNNO obdržel rezignační dopis od P. Kalousové, která se z časových důvodů nemohla zasedání Výboru dlouhodobě účastnit.
- b. **Aktuální otázky týkající se kontrolních orgánů nadačních fondů a ústavů** – A. Mrázek uvedl, že se v praxi opakovaně setkávají s otázkou, zda je pro nadační fondy a ústavy ustanovení kontrolního orgánu povinné či nikoli. Právní úprava v podobě zákona 89/2012 Sb. občanského zákoníku na tuto otázku nedává zcela jednoznačnou odpověď. V případě nadačního fondu lze dovodit, že nadační fond musí mít buď dozorčí radu, nebo revizora. Naopak v případě ústavu je zřízení kontrolního orgánu dobrovolné. Pravomoci kontrolního orgánu se budou přiměřeně řídit ustanoveními o kontrolním orgánu nadace. Detailněji je argumentace uvedena v podkladech pro zasedání Výboru. J. Sosna uvedl, že tato interpretace se jeví jako správná. J. Sosna však nadnesl otázku, zda dozorčí, resp. správní rada může být pouze jednočlenná. A. Mrázek uvedl, že toto nedoporučuje.

Závěr: Je navrhována schůzka AVPO ČR se MSP s cílem přijmout v této oblasti stanovisko, které by napomohlo praxi sjednotit.

příloha 1: Mediální odezva na osvětovou akci s názvem „Role nestátních neziskových organizací v 21. století aneb V čem jsou nezastupitelné.“

Další schůze Výboru je plánována na leden 2020.

L. Deverová poděkovala všem za účast a jednání Výboru ukončila.

JUDr. L. Deverová, v. r.
předsedkyně Výboru pro legislativu a financování
Rady vlády pro nestátní neziskové organizace